

Verksamhetsplan för SUHF 2015

Inledning

SUHF tillvaratar universitetens och högskolornas intressen utåt och verkar inåt i frågor där samordning behövs. SUHF ska driva sin katalyserande roll för samarbeten medlemmarna emellan. Förbundet erbjuder en arena för samverkan och samtal inom sektorn kring frågor som medlemmarna själva väljer att samarbeta kring.

SUHF ska verka i högskolepolitiska frågor relativt regering, riksdag och olika myndigheter i medlemmarnas intresse.

Internationalisering av högre utbildning är en central framtidsfråga, och i SUHF:s arbete ska hänsyn tas till nationella så väl som internationella perspektiv.

Verksamhetsplanen behandlar inte i detalj alla insatser och aktiviteter som ska genomföras under det kommande året, då det ska finnas en beredskap att hantera och bevaka olika initiativ, förslag och beslut från statsmakterna och olika organisationer.

Arbetsformer

SUHF bedriver ett stort arbete inom olika typer av arbetsgrupper. Arbetsgrupperna består huvudsakligen av personer från medlemslärosätena. Resekostnader och arbetstid betalas av arbetsgivaren. Arbetsgrupperna kan delas in i tre olika grupper:

1. *Expertgrupper* (grupper med fleråriga uppdrag): Arbetsgivargruppen, Expertgruppen för arkiv- och informationsförvaltning, Bedömningshandboksgruppen, Expertgruppen för fastighetsfrågor, Expertgruppen för forskningsadministrativa frågor, Expertgruppen för kvalitetsfrågor samt Expertgruppen för studieadministrativa frågor.
2. *Arbetsgrupper* (ad hoc-grupper för enskilda uppdrag eller utredningar): Arbetsgruppen för betygsfrågor, Arbetsgruppen för framtidens lärandemiljöer, Arbetsgruppen för geodata, Arbetsgruppen för högskolepedagogik, Arbetsgruppen för SUHF:s 20-årsjubileum, Förhandlingsgrupp för avtal mellan SUHF och Bonus Copyright Access, Programutskottet, Samordningsgruppen för högskoleprovet samt Samverkansgruppen för SUHF och Universitets- och högskolerådet.
3. *Nätverk* (kräver någon form sektorskoordinering mot en motpart): Forum för bibliotekschefer och Högskolornas forum för redovisningsfrågor.

Dessutom driver SUHF utbildningar med därtill kopplade arbetsgrupper, Styrgruppen för SUHF:s program för ledare i akademien (HeLP-programmet och Rektorsprogrammet). SUHF fungerar sedan 2012 som kanslifunktion och webbplats för *Study Destination Sweden*.

Deltagandet av lärosätesanknutna personer i expert- och arbetsgrupper är en värdefull och absolut förutsättning för att SUHF ska fungera. Kansliet utför i allmänhet en samordnande funktion i de olika gruppernas arbete.

SUHF bemannar även arbetsgrupper inom andra organ och myndigheter, som t ex Kungliga Biblioteket eller Universitets- och högskolerådet. Beslut om deltagande och bemanning av dessa grupper fattas av presidiet, i allmänhet efter beredning i berörda expertgrupper.

Följande verksamhetsplan är uppbyggd på samma sätt som det manifest, *Framtiden börjar nu*, som SUHF tog fram 2013 och består av fyra delar: Framtidens utmaningar, kompetens, dialog och profil.

Det är viktigt att påpeka att de aktiviteter som föreslås har placerats under den rubrik i manifestet där de tydligt hör hemma, men det är helt klart så att många av aktiviteterna har inverkan på flera av de områden som tas upp. Ett tydligt exempel på detta är arbetet med ledarskap, där ett gott ledarskap självklart är viktigt för kompetens men också för en välutvecklad dialog och förmåga till profilering.

Framtidens utmaningar

I manifestets inledning Framtidens utmaningar betonas samhällsutmaningarna och högskolans roll relativt dessa. Universitet och högskolor ska vara självständiga, stå nära det övriga samhället och vara till för alla. Nedan anges ett antal områden där SUHF ska arbeta under 2015 för att bidra till att högskolans roll förtydligas och att goda förutsättningar finns för alla att ta del av högre utbildning. SUHF ska arbeta såväl nationellt som internationellt.

- SUHF ska fortsätta driva frågan om lärosätenas behov av ökad självständighet. Arbetet delas in i fyra teman inom vilka olika aktiviteter ska utvecklas.
  1. *Rollen för universitet och högskolor*

Ett övergripande tema av både långsiktig och fundamental karaktär är vad universitet och högskolor ska fylla för plats i ett framtida samhälle och vilka utmaningarna för högskolesektorn är i förhållande till detta. Grundläggande är frågan vilken organisationsform som är lämplig eller nödvändig för att stärka lärosätenas möjligheter att genomföra sitt uppdrag. Arbetet ska bland annat föras utifrån manifestet och SUHF:s ställningstaganden om utbildning och forskning.
  2. *Resursfördelning och kvalitetskontroll*

Temat behandlar vikten av att lärosäten ges ett avgörande ansvar för de egna kvalitetsfrågorna, både kvalitetssäkring och kvalitetsutveckling, samt att det resursfördelningssystem som används premierar långsiktighet i åtaganden, möjlighet till profilering och mångfald i systemet. Arbetet ska föras utifrån SUHF:s ställningstaganden för ett uthålligt styr- och resursfördelningssystem.

3. *New academic management*

Temat problematiserar styr- och ledningsformer inom universitet och högskolor och hur man på lämpligt sätt framgångsrikt integrerar kollegiala system med linjeorganisation. *New public management* bör ersättas med *New academic management* där några centrala frågor är: Rollfördelning och samspel mellan akademiska kollegier och linjeorganisation, förhållandet mellan institutionell och individuell autonomi, rollfördelning och samspel mellan akademi och förvaltning/verksamhetsstöd samt rekryteringsfrågor/kompetensförsörjning inom akademien.

4. *Begränsande regelverk inom högskolesektorn*

Det finns ett antal områden där nuvarande regelverk innebär betydande begränsningar för lärosätena vad gäller möjligheter att till exempel att äga fastigheter, ta emot donationer, delta i bolagsbildningar och engagera sig i internationella samarbeten. Ett flertal lärosäten pågår processer för att söka lösningar på dessa frågor, och vid de större lärosätena i Stockholm och Uppsala pågår ett utredningsarbete för att kartlägga vilka dessa bekymmer är och hur de kan lösas inom ramen för nuvarande myndighetsform.

Under 2015 ska SUHF inom ramen för ovanstående områden delta aktivt i utredningar och genomföra seminarier och hearings.

- SUHF ska i samarbete med Myndigheten för yrkeshögskolan fortsätta arbetet med en genomlysning av det postgymnasiala utbildningssystemet i sin helhet. I detta ingår att förbundet ska ta en mer aktiv roll i arbetet med implementeringen av ett nationellt kvalifikationsnätverk (NQF/EQF).
- SUHF ska verka för en översyn av tillträdes- och antagningsfrågor i stort och av den struktur som gymnasieutbildning och postgymnasial utbildning har. Komplexiteten är stor och barn och ungdomar måste idag göra många och tidiga val avseende sin utbildning. Valmöjligheter är positivt men kan också skapa svårigheter.
- SUHF ska fortsätta att arbeta såväl nationellt som internationellt. Samordning av arbetet kring internationalisering med relevanta aktörer ska genomföras. I det internationella arbetet på europeisk nivå ska SUHF bevaka och följa upp EU-program som *Horisont 2020* och *Erasmus for all*. SUHF ska genomföra en workshop i Afrika tillsammans med ett antal afrikanska universitet inom ramen för *Higher Education for Education for all* (HEEFA). SUHF ska också fortsatt delta i och aktivt påverka samarbetet inom EUA, NUS och IAU.

Kompetens

I manifestets avsnitt om Kompetens betonas akademisk frihet och ansvar med kollegial öppenhet och gemensam prövning utifrån ett ansvarsfullt ledarskap. För att stödja en utveckling i denna riktning ska SUHF under 2015 bland annat arbeta med nedanstående områden.

- SUHF ska fortsätta arbetet med kvalitetsfrågor för utbildning, forskning och administration i enlighet med de ställningstaganden som Förbunds församlingen gör.

- SUHF ska verka för att stödja ansvarstagandet för det nationella utbudet av utbildningar och kurser.
- SUHF ska lyfta fram frågan om framtidens lärandemiljöer och skapa arenor för utbyte av erfarenheter.
- SUHF ska genomföra olika konferenser med olika inriktningar för personal inom högskolan. Områden som skulle kunna vara aktuella finns listade i bilaga. Förbundsförsamlingen tar ställning till vilka tre teman som bör prioriteras.
- SUHF ska stärka och utveckla Rektorsprogrammet och HeLP-programmet. I arbetet med ledarprogrammen ingår att söka de bästa formerna för att säkerställa lika villkor och mångfald i det högsta akademiska ledarskapet. Centrala frågor kring ledarskap och arbetsgivarrollen som framkommer inom ledarprogrammen ska ligga till grund för särskilda aktiviteter, liksom koordinering med andra aktörer med ansvar för ledarskapsutveckling i staten.
- SUHF ska fortsätta arbetet med arbetsgivarfrågor och dialogen med Arbetsgivarverkets olika organ. En mycket central fråga i arbetet är strategisk kompetensförsörjning avseende all personal inom högskolan.
- SUHF ska aktivt framföra vikten av bättre möjligheter att attrahera kompetens till högskolan. Lärosätena ska vara attraktiva för såväl nationella och internationella arbetstagare som nationella och internationella studenter. En central komponent är ofta migrationsfrågor av olika slag.

Dialog

Manifestet slår fast att ny kunskap och nya insikter bara kan vinnas då modet att utmana finns. Det är kärnan i avsnittet Dialog. Det gäller dialog inom och mellan discipliner och med övriga samhället. Nedan ges exempel på hur SUHF under 2015 ska arbeta med områden som stödjer olika former av dialog.

- SUHF ska vara en arena för diskussioner och ställningstagande i högskolepolitiska frågor. SUHF:s påverkansarbete handlar dels om att ta en aktiv roll gentemot omvärlden i formulering och torgförande av sektorns ståndpunkter och proaktivt bearbeta politiska och andra aktörer i frågor där högskolesektorn har en enad hållning. Det inkluderar att följa upp de förslag och reformer som regering, riksdag och myndigheter samt olika europeiska organ lägger fram. Det gäller bland annat självständighet, resursfördelning för utbildning och forskning, kvalitetsutvärderingar, utfallet av utredningen om myndighetschefernas villkor och anställningsfrågor.
- SUHF ska fortsatt verka för skapandet av ett högskoleobservatorium så att till exempel förändringar i styrsystem och anslagsmodeller kan grundas i konsekvensanalyser.
- SUHF ska även följa upp 2012 års forsknings- och innovationsproposition och agera inför kommande forskningspropositioner med bland annat genom analyser och rapporter.

- SUHF ska på de sätt som visar sig möjliga verka för att spridning av kunskap är fri och tillgänglig för alla.
- SUHF ska uttala sig i sektorsgemensamma frågor där det råder tillräcklig samsyn. Informationsspridningen från SUHF till medlemmar såväl som till utomstående ska utvecklas. SUHF ska anlita professionellt stöd i kommunikationsarbetet. Förbundets webbplats ska utvecklas och ytterligare anpassas för såväl medlemmarna som arbetsgrupper och nätverk.
- SUHF:s presidium, styrelse och kansli ska ha löpande kontakter med företrädare för riksdagens partier, myndigheter, studentorganisationer, andra organisationer och EU-parlamentet. Detta sker genom formella och informella möten samt genom deltagande i olika seminarier och konferenser.
- SUHF ska fortsatt verka för att forskning och utbildning kan bedrivas med full kostnadstäckning.
- SUHF ska samla företrädare för sektorn till diskussioner i angelägna frågor. Ett dialogseminarium mellan lärosäten och forskningsfinansiärer ska genomföras årligen, i januari.
- SUHF ska delta under Almedalsveckan. Förbundet kommer även att delta i andras arrangemang för att föra sektorns talan.
- SUHF:s lokaler ska fortsatt upplåtas för att underlätta medlemmarnas behov av mötesplatser i Stockholm.
- SUHF ska fira förbundets 20-årsjubileum med en konferens och jubileumstillställning i Göteborg den 20 oktober 2015.

Profil

Det betonas i manifestets avsnitt Profil att behovet av olika utbildnings- och forskningsmiljöer ökar. Det behövs därför ett högskolelandskap som motsvarar detta behov. Ett diversifierat landskap där lärosätena värderas, utvärderas och finansieras utifrån de egna premisserna. SUHF ska under 2015 bland annat arbeta med nedanstående områden för att bidra till ökade möjligheter till profilering.

- SUHF ska verka för att utvärdering av kvalitetssystem gynnar mångfald inom såväl utbildning på grundnivå, avancerad nivå och forskarnivå som forskning.
- SUHF ska följa diskussionen kring diversifierade inkomstströmmar till högskolan.
- Arbetet med styrning för mångfald försätter utifrån SUHF:s ställningstaganden för ett uthålligt styr- och resursfördelningssystem. Arbetet ska fokusera på en anslagsmodell för långsiktighet och mångfald, ett samlat anslag, få bort produktivtetsavdraget för utbildning och forskning men behålla det för administration, möjligheten att samla myndighetskapt samt skapandet av ett högskoleobservatorium.

Bilaga

Möjliga teman för SUHF seminarier/konferenser under 2015

Förslagen är grupperade för överskådlighet. Ytterligare initiativ och förslag mottages tacksamt.

Ekonomi

- Det ekonomiska spelet
- Ekonom i högskolan (HfR)
- Styr- och resursfördelningssystemet

Forskning

- Kvalitetssystem för forskning
- Science 2.0 tillsammans med Vetenskapsrådet
- Dialogseminarium mellan lärosäten och forskningsfinansiärer

Högskolan som arbetsgivare och arbetsplats

- Högskolan – en attraktiv arbetsplats
- Högskolan för framtidstalanger – hur hanterar vi breddad rekrytering
- Att rekrytera och behålla medarbetare
- Kulturförändringsarbete
- Omställningsprocesser – med SULF

Internationalisering

- Framtidens internationella högskola – hur bygger vi den?
- Internationell rekrytering – 5 år efter avgiftsreformen

Kvalitetsfrågor

- Det nya kvalitetssystemet – hur bygger vi det?
- Hur bidrar universitets- och högskolebiblioteken till hög kvalitet i forskning och utbildning? (Kvalitetsmodeller)

Ledning och styrning

- Ledning och styrning i högskolan

Utbildning

- Nätbaserat lärande i högre utbildning
- Framtidens universitets- och högskolemiljö
- Digital examination i högskolan